YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (laajennettu ensimmäinen jaosto)

18 päivänä syyskuuta 1995 *

Asiassa T-168/94,

Blackspur DIY Ltd, englantilainen yhtiö, kotipaikka Unsworth, Bury (Yhdistynyt kuningaskunta), **Steven Kellar, J. M. A. Glancy ja Ronald Cohen**, kotipaikka Manchester (Yhdistynyt kuningaskunta), edustajinaan barrister Paul Lasok, Englannin ja Walesin asianajajayhteisö, ja solicitor Charles Khan, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto Maria Dennewald, 12 avenue de la Porte Neuve,

kantajina,

vastaan

Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään oikeudellisen yksikön virkamies Jorge Monteiro, jota avustavat asianajajat Hans-Jürgen Rabe ja Georg Berrisch,

* Oikeudenkäyntikieli englanti.

Hampuri ja Bryssel, prosessiosoite c/o Euroopan investointipankin lakiasiainosaston johtaja Bruno Eynard, 100 boulevard Konrad Adenauer,

ja

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellisen yksikön virkamies Eric White, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

vastaajina,

jossa vaaditaan ETY:n perustamissopimuksen 178 artiklan ja 215 artiklan toisen kohdan nojalla neuvoston ja komission velvoittamista korvaamaan vahinko, jonka kantajat väittävät itselleen aiheutuneen näiden toimielinten toimista ja laiminlyönneistä tiettyjen Kiinan kansantasavallasta peräisin olevien maalaussivellinten ja -sutien tuontia koskevan polkumyyntitullin käyttöönoton yhteydessä,

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (laajennettu ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J. L. Cruz Vilaça, tuomarit D. P. M. Barrington, H. Kirschner, A. Kalogeropoulos ja V. Tiili,

kirjaaja: H. Jung,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 18.5.1995 pidetyssä istunnossa esitetyn

on antanut seuraavan

tuomion

Tosiseikat ja asian käsittelyn vaiheet

1 Komissio teki vuonna 1986 Eurooppalaisen sivellin- ja sutiteollisuuden liiton (Fédération européenne de l'industrie de la brosse et de la pinceauterie, jäljempänä FEIBP) valituksen perusteella tutkimuksen polkumyynnillä tai vientituella muista kuin Euroopan talousyhteisön jäsenvaltioista tapahtuvalta tuonnilta suojautumisesta 23 päivänä heinäkuuta 1984 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2176/84 (EYVL L 46, s. 45), joka on korvattu 11 päivänä heinäkuuta 1988 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 2423/88 (EYVL L 209, s. 1, jäljempänä perusasetus), 7 artiklan mukaisesti tietyntyyppisten Kiinasta peräisin olevien sivellinten ja sutien tuonnista. Niille, joita asia koski, ilmoitettiin tästä 30.4.1986 ilmestyneessä *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* (EYVL C 103, s. 2) julkaistulla komission ilmoituksella. Koska kyseinen kiinalainen viejä sitoutui rajoittamaan vientiä ja neuvosto hyväksyi tämän, menettely saatettiin päätökseen tiettyjen Kiinan kansantasavallasta peräisin olevien maalaus-, penslaus- ja lakkaussivellinten tai muiden vastaavien sivellinten tuontia koskevan polkumyyntimenettelyn yhteydessä tehtyjen sitoumusten hyväksymisestä ja tutkimuksen päättämisestä 9 päivänä helmikuuta 1987 tehdyllä neuvoston päätöksellä 87/104/ETY (EYVL L 46, s. 45, jäljempänä päätös 87/104/ETY) ottamatta käyttöön polkumyyntitullia.

2 Tämä menettely aloitettiin kuitenkin uudelleen toukokuussa 1988 FEIBP:n uuden valituksen perusteella; tällä kertaa valitus koski sitä, ettei kiinalainen viejä noudat-

tanut sitoumuksensa ehtoja. Niille, joita asia koski, ilmoitettiin tästä 4.10.1988 julkaistulla ilmoituksella, jossa ilmoitettiin polkumyyntitoimenpiteitä koskevan menettelyn uudelleen aloittamisesta tiettyjen Kiinan kansantasavallasta peräisin olevien yhteisöön tuotavien maalaus-, penslaus- ja lakkaussivellinten tai muiden vastaavien sivellinten osalta (EYVL C 257, s. 5). Todettuaan, ettei kiinalainen viejä ollut noudattanut tätä sitoumusta, komissio otti käyttöön tiettyjen Kiinan kansantasavallasta peräisin olevien maalaus-, penslaus- ja lakkaussivellinten tai muiden vastaavien sivellinten tuontia koskevan väliaikaisen polkumyyntitullin käyttöönotosta 29 päivänä syyskuuta 1988 annetulla asetuksella (ETY) N:o 3052/88 väliaikaisen polkumyyntitullin, joka oli 69 prosenttia kyseisten tuotteiden nettomääräisestä yksikköhinnasta. Neuvosto kumosi päätöksen 87/104/ETY 14.11.1988 tehdyllä päätöksellä 88/576/ETY (EYVL L 312, s. 33) ja otti käyttöön väliaikaisen tullin suuruisen lopullisen tullin tiettyjen Kiinan kansantasavallasta peräisin olevien maalaus-, penslaus- ja lakkaussivellinten tai muiden vastaavien sivellinten tuontia koskevan lopullisen polkumyyntitullin käyttöönotosta ja tätä tuontia koskevan väliaikaisen polkumyyntitullin lopullisesta määräämisestä 20 päivänä maaliskuuta 1989 annetulla asetuksella (ETY) N:o 725/89 (EYVL L 79, s. 24, jäljempänä asetus N:o 725/89).

3 Yhteisöjen tuomioistuin, jolta Finanzgericht Bremen oli pyytänyt ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan mukaista ennakkoratkaisua, julisti 22.10.1991 asetuksen N:o 725/89 pätemättömäksi sen vuoksi, että kyseisten tuotteiden normaaliarvoa ei ollut määritetty perusasetuksen 2 artiklan 5 kohdan a alakohdassa tarkoitetulla asianmukaisella ja kohtuullisella tavalla (ks. asiassa C-16/90, Nölle, annettu tuomio, Kok. 1991, s. I-5163). Tässä tuomiossa yhteisöjen tuomioistuin katsoi, että saksalainen yritys Nölle, joka oli riippumaton sivellinten ja sutien maahantuoja, oli esittänyt polkumyyntimenettelyn aikana riittävästi tekijöitä, joiden perusteella "oli aihetta epäillä, oliko Sri Lanka valittu viitemaaksi asianmukaisella ja kohtuullisella tavalla" normaaliarvon määrittämiseksi ja että komissio ja neuvosto eivät olleet "yrittäneet tutkia asianmukaisella tavalla ja riittävästi, olisiko Taiwania voitu pitää asianmukaisena viitemaana", kuten Nölle oli ehdottanut. Tämän tuomion antamisen jälkeen komissio aloitti uudelleen tutkimuksen ja saattoi menettelyn päätökseen ottamatta käyttöön polkumyyntitullia Kiinan kansantasavallasta peräisin olevien maalaus-, penslaus- ja lakkaussivellinten tai muiden vastaavien sivellinten tuontia koskevan polkumyyntimenettelyn päättämisestä 18 päivänä toukokuuta 1993 tehdyllä päätöksellä 93/325/ETY (EYVL L 127, s. 15).

4 Heinäkuussa 1988 eli kaksi kuukautta ennen väliaikaisen polkumyyntitullin käyttöönottoa samoihin aikoihin perustettu englantilainen yhtiö Blackspur DIY Ltd (jäljempänä Blackspur), jonka pääoma oli noin 750 000 Englannin puntaa (GBP) ja jonka toimialana oli harrastajille tarkoitettujen työkalujen myynti ja markkinoille saattaminen (tee-se-itse -tuotteiden markkinat), tilasi ensimmäistä kertaa Kiinasta peräisin olevia siveltimiä. Tämä lasti tullattiin 5.10.1988, mutta Ison-Britannian tulliviranomaiset ilmoittivat polkumyyntitullin maksamisesta vasta 17 kuukautta myöhemmin eli 5.3.1990. Elokuussa 1990 Blackspur asetettiin selvitystilaan (receivership) ja tämän jälkeen konkurssiin.

5 Tässä tilanteessa Blackspur, sen johtajat, osakkaat ja takaajat Steven Kellar, J. M. A. Glancy ja Ronald Cohen nostivat ETY:n perustamissopimuksen 215 artiklan toisen kohdan nojalla tämän kanteen, joka toimitettiin yhteisöjen tuomioistuimen kirjaamoon 10.8.1993 ja jossa vaadittiin korvausta menetetyistä voitoista ja vahingosta, jonka väitettiin aiheutuneen yhteisön lainvastaisesta toiminnasta polkumyyntitullin käyttöönoton yhteydessä.

6 Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen perustamisesta tehdyn päätöksen 88/591/EHTY, ETY, Euratom muuttamisesta 8 päivänä kesäkuuta 1993 tehdyn neuvoston päätöksen 93/350/Euratom, EHTY, ETY (EYVL L 144, s. 21) 4 artiklan mukaisesti asia siirrettiin yhteisöjen tuomioistuimen 18.4.1994 antamalla määräyksellä käsiteltäväksi yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, jossa se kirjattiin numerolla T-168/94.

7 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen 2.6.1994 antamalla päätöksellä nimettiin esittelevä tuomari laajennettuun ensimmäiseen jaostoon, jonka käsiteltäväksi asia siirrettiin. Esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin (laajennettu ensimmäinen jaosto) päätti aloittaa suullisen käsittelyn ilman edeltäviä asian selvittämistoimia. Kantajia pyydettiin kuitenkin vastaamaan tiettyihin kirjallisiin kysymyksiin ja toimittamaan joitakin asiakirjoja. Kantajat vas-

tasivat tähän ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen pyyntöön 8.5.1995. Asianosaisten lausumat kuultiin, ja he vastasivat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin suullisiin kysymyksiin 18.5.1995 pidetyssä julkisessa istunnossa.

Asianosaisten vaatimukset

8 Kantajat vaativat, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— toteaa, että Euroopan talousyhteisön on korvattava kantajille näiden kärsimät menetykset;

— velvoittaa Euroopan talousyhteisön korvaamaan kantajille ne määrät, joita nämä ovat vaatineet;

toissijaisesti:

— velvoittaa asianosaiset

i) ilmoittamaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle kohtuullisessa ajassa, jonka tuomioistuin vahvistaa tuomion antamispäivästä lukien, näiden sopimasta korvaussummasta tai, jos sopimukseen ei päästä,

ii) toimittamaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle samassa määräajassa näiden arvioimaa vahinkoa koskevan laskelman, jotta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voisi joko päättää korvauksen määrästä tai antaa tämän laskelman tekemisen tuomioistuimen nimeämien riippumattomien asiantuntijoiden tehtäväksi;

— velvoittaa Euroopan talousyhteisön maksamaan kantajille se määrä, johon päädytään edellä esitetyn vaatimuksen perusteella;

— velvoittaa Euroopan talousyhteisön maksamaan kantajille maksettaville korvauksille korkoa 9 prosenttia maksettavista korvauksista tai toissijaisesti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen vahvistaman korkokannan mukaisesti;

— velvoittaa Euroopan talousyhteisön korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

9 Neuvosto vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— hylkää kanteen;

— velvoittaa kantajat korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

10 Komissio vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— jättää kanteen kokonaisuudessaan tutkimatta tai toissijaisesti toisen, kolmannen ja neljännen kantajan osalta;

— toissijaisesti hylkää kanteen perusteettomana;

— velvoittaa kantajat korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Tutkittavaksi ottaminen

Asianosaisten väitteet ja perustelut

11 Komissio ja neuvosto katsovat, että kantajat eivät ole esittäneet minkäänlaista näyttöä niiden väitteidensä tueksi, jotka koskevat yhteisön toimielinten toimien tai laiminlyöntien lainvastaisuutta ja kantajien kärsimiä menetyksiä. Kantajat eivät myöskään ole osoittaneet, että lainvastaisiksi väitettyjen toimien ja väitetyn vahingon välillä olisi suora syy-yhteys. Koska syy-yhteys on sellainen oikeudellinen tekijä, jonka olemassaolo on pystyttävä osoittamaan riittävällä tavalla (asia T-64/89, Automec v. komissio, tuomio 10.7.1990, Kok. 1990, s. II-367), yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 38 artiklan 1 kohdan c alakohdassa määrättyjen edellytysten, jotka koskevat kanteen tutkittavaksi ottamista, ei voida katsoa täyttyneen.

12 Toissijaisesti komissio vaatii, että kanne jätetään tutkimatta myös siltä osin kuin sen ovat nostaneet toinen, kolmas ja neljäs kantaja Blackspurin osakkaina, johtajina ja takaajina. Komissio katsoo, että kantajien väittämien vahinkojen ja yhteisöjen toimielinten lainvastaisiksi väitettyjen toimien välillä ei ole syy-yhteyttä, siltä osin kuin Blackspurin johtajat eivät olleet esittäneet minkäänlaista näyttöä siitä, että vahingot, joita kantajat väittävät itselleen aiheutuneen Blackspurin velkojina, takaajina ja osakkaina, olisivat olleet suoria ja luonnollisia seurauksia yhteisön moititusta toiminnasta.

13 Kantajat katsovat, että siltä osin kuin heidän kanteessaan on esitetty tarvittava vähimmäismäärä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, joiden perusteella riita-asian

asianosaiset voivat ottaa kantaa pääasiaan ja jotka mahdollistavat sen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi käyttää toimivaltaansa, kanteen tutkittavaksi ottamiselle asetetut edellytykset täyttyvät tässä asiassa.

14 Komission väitteestä, jonka mukaan yhteisöjen toimielinten toimien ja laiminlyöntien ja Blackspurin johtajien väittämien menetysten välillä ei selvästikään ole syy-yhteyttä, kantajat toteavat puolestaan, että on vaikea hyväksyä sitä näkemystä, etteivät kielteiset seuraukset, jotka Blackspurin johtajille ovat aiheutuneet siitä, että Blackspur on menettänyt merkittävän osan kaupallista toimintaansa, olisi millään tavalla yhteydessä polkumyyntitullin käyttöönottoon, jonka yhteisöjen tuomioistuin on todennut pätemättömäksi.

15 Kantajat katsovat myös, että ne eivät ole toimittaneet asiakirjoja, jotka koskevat henkilökohtaisia takauksia, joihin Blackspurin johtajat ovat sitoutuneet yhtiön puolesta, taikka muita tätä koskevia asiakirjoja, koska näiden takuiden olemassaolosta ja näihin sitoumuksiin perustuvista maksuista on osoituksena tilintarkastustoimiston laatima kertomus, joka on kanteen liitteenä ja koska näiden takauksien yksityiskohtaisilla ehdoilla ei ole merkitystä tämän riita-asian kannalta.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

16 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että tutkittavaksi ottamista koskeva kysymys liittyy tässä asiassa läheisesti pääasiaan ja tätä kysymystä on siten tarkasteltava yhdessä sen kanssa.

Pääasia

Asianosaisten väitteet ja perustelut

— Virhe

17 Kantajat katsovat, että komissio/ja tai neuvosto teki virheitä, jotka joko erikseen tai yhdessä aiheuttivat sen, että yhteisö on ETY:n perustamissopimuksen 215 artiklan toisen kohdan mukaisesti sopimussuhteen ulkopuolisessa vastuussa sekä vastaajina olevien toimielinten hallinnollisesta toiminnasta että sen säädösten ja määräysten antamista koskevasta toiminnasta.

18 Kantajat moittivat vastaajina olevia toimielimiä siitä, että nämä hyväksyivät kyseisten tuotteiden kiinalaisen viejän sitoumuksen virheellisin ja/tai lainvastaisin perustein ja toteuttivat lainvastaisia toimenpiteitä sen vuoksi, että tätä velvoitetta ei noudatettu. Kantajat katsovat toisaalta ensinnäkin, ettei komissio ole ilmoittanut niille riittävän ajoissa siitä, että se tutki kiinalaisen viejän mahdollista sitoumusrikkomusta ja että se aikoi ottaa käyttöön väliaikaisen polkumyyntitullin; toiseksi kantajat katsovat, että komissio ei ole tutkinut asianmukaisella tavalla ja huolellisesti FEIBP:n toukokuussa 1988 tekemää valitusta, joka koski kiinalaisen viejän sitoumusrikkomusta; kolmanneksi kantajat katsovat, ettei komissio ole ryhtynyt välittömästi perusasetuksessa säädettyyn menettelyyn kyseisten viejien syyllistyttyä sitoumusrikkomukseen; neljänneksi kantajat katsovat, ettei komissio ole odottanut riittävän pitkään menettelyn uudelleen aloittamisen ja väliaikaisen polkumyyntitullin käyttöönoton välillä; ja lopuksi, että komissio on toimittanut FEIBP:iin kuuluville kilpaileville yrityksille luottamuksellisia tietoja, jotka koskevat väliaikaisen polkumyyntitullin käyttöönottoa, sen suuruutta ja käyttöönoton ajankohtaa.

19 Lisäksi kantajat katsovat, että yhteisö on vastuussa myös siitä, että asetus N:o 3052/88, jolla otettiin käyttöön Kiinasta peräisin olevien sivellinten väliaikainen polkumyyntitulli, komission ehdotus, joka koski lopullisen polkumyyntitullin

käyttöönottamista tuonnin osalta, ja asetus N:o 725/89, jolla tällainen tulli otettiin käyttöön, toisaalta perustuivat virheellisiin tosiseikkoihin ja oikeudellisiin seikkoihin kyseisten tuotteiden normaalihinnan määrittämisen osalta, ja toisaalta ne annettiin edellä mainituissa oloissa (ks. 18 kohta). Sama koskee samoissa oloissa tehtyä päätöksen 87/104 kumoamista; tämä päätös koski kiinalaisen viejän sitoumuksen hyväksymistä.

20 Lopuksi kantajien mukaan yhteisö on myös vastuussa yhteisön toimielinten väitetystä laiminlyönnistä toteuttaa tarvittavat toimenpiteet sen välttämiseksi, että näin käyttöönotettua polkumyyntitullia ei kierretä tuomalla maahan muista maista kuin Kiinan kansantasavallasta peräisin olevia edullisia siveltimiä.

21 Kantajat katsovat toissijaisesti, että tämä edellytys täyttyy myös, jos yhteisö on vastuussa tässä asiassa ainoastaan silloin kun sen toimielinten toimilla tai laiminlyönneillä rikotaan vakavalla tavalla ylempiä yksilöä suojaavaa oikeussääntöä. Toimilla tai laiminlyönneillä, joista yhteisöjen toimielimiä syytetään (ks. edellä 18 ja 19 kohta), rikotaan perusasetusta ja erityisesti sen 4 artiklaa, 7 artiklan 1 ja 5 kohtaa, 11 artiklan 1 kohtaa ja 12 artiklan 1 kohtaa, ja näitä rikkomisia on pidettävä ilmeisen vakavina ottaen huomioon sen, että yhteisön toimielinten on täytynyt toimia täysin tietoisina siitä, että kantajille aiheutuu tästä vakavia seurauksia.

22 Neuvosto ja komissio katsovat sitä vastoin, että tutkittaessa toimintaa, josta niitä syytetään, ei ole paljastunut mitään lainvastaista eikä yhteisö näin ollen ole siitä vastuussa.

23 Vastaajina olevat toimielimet katsovat erityisesti, että kiinalaisen viejän sitoumuksen hyväksyminen ei aiheuttanut kantajien väittämää vahinkoa, koska Blackspuria

ei toisaalta ollut vielä tuolloin perustettu ja/tai toisaalta, koska mainitun sitoumuksen hyväksymistä koskeva päätös tehtiin eri menettelyssä kuin päätös, joka johti yhteisöjen tuomioistuimen pätemättömäksi julistaman asetuksen N:o 725/89 antamiseen. Vastaajat korostavat, että toimenpiteet, jotka toteutettiin edellä mainitun sitoumuksen ehtojen rikkomisen vuoksi, eivät olleet millään tavalla lainvastaisia, ja ne kieltäytyvät myöntämästä sitä, että niillä olisi ollut minkäänlaista velvollisuutta ilmoittaa Blackspurille siitä, että mainitun sitoumuksen rikkomisen perusteella oli aloitettu tutkimus. Sen osalta, että menettely väitettiin aloitetun uudelleen liian myöhään, vastaajat katsovat, että alle viiden kuukauden ajanjaksoa, joka kului FEIBP:n valituksen tekemisestä menettelyn uudelleen aloittamiseen, ei mitenkään voida pitää liian pitkänä.

24 Lisäksi neuvosto ja komissio kiistävät sen, että perusasetuksen 10 artiklan 6 kohdassa yhteisön toimielimet velvoitettaisiin siihen, että polkumyyntimenettelyn uudelleen aloittamisen ja väliaikaisen polkumyyntitullin käyttöönoton välillä on odotettava jonkin aikaa. Sen osalta, että yhteisön toimielinten väitetään paljastaneen FEIBP:n jäsenyrityksille luottamuksellista tietoa väliaikaisen polkumyyntitullin käyttöönotosta, neuvosto ja komissio katsovat, etteivät kantajat ole esittäneet minkäänlaista tätä tukevaa näyttöä.

25 Sen väitteen osalta, että asetus N:o 3052/88 olisi lainvastainen, yhteisön toimielimet toteavat, että tähän lopputulokseen ei voida tulla vain sen vuoksi, että asetus N:o 725/89 on lainvastainen, koska nämä kaksi säädöstä ovat syntyneet erilaisten menettelyjen tuloksena. Yhteisön toimielimet katsovat lisäksi, että yhteisö ei ole sopimussuhteen ulkopuolisessa vastuussa asetuksen N:o 725/89 antamisen vuoksi, koska mikään säädöksen antamiseen perustuvan vastuun syntymisen edellytys ei täyty tässä tapauksessa. Lopuksi väitteestä, että yhteisön toimielimet eivät ole toteuttaneet tarvittavia toimenpiteitä sen välttämiseksi, että Kiinasta tuotuja siveltimiä koskevaa polkumyyntitullia kierretään, neuvosto ja komissio korostavat, että tämän väitteen tueksi ei ole esitetty minkäänlaista näyttöä ja että tästä ei ole myöskään valitettu.

— Vahinko

26 Kantajat katsovat, että Blackspurin kärsimä vahinko vastaa niitä voittoja, jotka se olisi voinut saada myymällä Kiinasta peräisin olevia siveltimiä eli 586 000 GBP, jos yhteisön toimielimet eivät olisi toimineet tavalla, josta niitä syytetään.

27 Blackspurin johtajien kärsimän vahingon osalta kantajat pyytävät ensinnäkin korvausta siitä, että he ovat menettäneet osuutensa pääomasta eli yhteensä 555 855 GBP, joka jakautuu seuraavasti heidän keskensä: Kellar: 460 098 GBP, Glancy: 86 026 GBP ja Cohen: 9 731 GBP. Kantajat vaativat lisäksi, että Blackspurin johtajille takaajina korvataan ne menetykset, joita he ovat kärsineet sen vuoksi, että he ovat olleet henkilökohtaisia takaajia Blackspurin pankille ja joutuneet maksamaan sen määrän, jota Blackspurilta ei saatu perittyä, eli 542 898,68 GBP; tätä summaa nostivat korkokulut ja selvitysmiesten nimittämiseen liittyvät kulut. Lopuksi kantajat katsovat, että Blackspurin osakkaina heidän on saatava korvausta niistä osuuksien arvon menetyksistä, jotka aiheutuivat siitä, ettei yhtiön toiminta ollut kannattavaa, vaikka se olisi sitä voinut olla. Kantajat vahvistavat Blackspurin arvoksi 3 766 000 GBP; tämä arvio perustui kuluneen vuoden voittoon, joka oli 803 000 GBP ennen verotusta elokuussa 1992, kun verokanta oli 33 prosenttia ja voiton ja tulojen suhde 7. Laskelmiensa tueksi kantajat esittävät tilintarkastustoimiston laatiman kertomuksen.

28 Komissio kiistää kantajien oikeuden saada korvausta toteamalla, että yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä menetyksillä, jotka aiheutuvat yhtiön hakemisesta konkurssiin, on niin kaukainen yhteys yhteisön toimielinten lainvastaiseksi väitettyyn toimintaan, ettei niitä korvata perustamissopimuksen 215 artiklan toisen kohdan mukaisesti (asiat 64/76 ja 113/76, 167/78 ja 239/78, 27/79, 28/79 ja 45/79, Dumortier frères ym. v. neuvosto, tuomio 4.10.1979, Kok. 1979, s. 3091). Lisäksi

vaikka voitaisiin osoittaa, että polkumyyntitullin käyttöönotolla on voinut olla kielteisiä vaikutuksia Blackspurin toimintaan, sen toiminnan lopettamiseen vaikuttivat kuitenkin muut tekijät.

29 Blackspurin johtajien kärsimien menetysten osalta komissio korostaa, että on kyse sellaisista menetyksistä, jotka johtuvat siitä, ettei Blackspur kyennyt vastaamaan veloistaan, ja näillä vahingoilla oli ainoastaan välillinen yhteys kyseisen polkumyyntitullin käyttöönottoon.

30 Lisäksi komissio korostaa, että jos Blackspurin väitetyistä menetyksistä maksetaan korvauksia, sen osakkaat ja takaajat saavat korvausta suhteessa osuuksiinsa. Jos toisen, kolmannen ja neljännen kantajan esittämät vahingonkorvauksia ja korkoja koskevat vaatimukset hyväksytään, nämä menetykset korvataan useammin kuin yhden kerran. Tämän vuoksi näiden vahingonkorvausta koskevaa vaatimusta ei voida hyväksyä.

31 Vahingon määrästä komissio katsoo Blackspurin osalta, etteivät kantajat ole toimittaneet minkäänlaisia todisteita, jotka osoittaisivat, että Blackspur olisi voinut myydä maahantuotuja siveltimiä ja saamaan siitä 40 prosentin bruttovoittomarginaalin. Komissio muistuttaa myös siitä, että mahdollisesti saatavia ja teoreettisia voittoja ei voida ottaa huomioon laskettaessa vahingonkorvauksia ja korkoja (asiat 5/66, 7/66 ja 13/66—24/66, Kampffmeyer ym. v. komissio, tuomio 14.7.1967, Kok. 1967, s. 317). Komission mukaan kantajien pitäisi joka tapauksessa vähentää vahingonkorvausvaatimuksistaan ne määrät, jotka ne olisivat voineet saada tuomalla siveltimiä muista maista tai suuntautumalla toisenlaiseen toimintaan (asia C-104/89 ja C-37/90, Mulder ym. v. neuvosto ja komissio, 19.5.1992, Kok. 1992, s. I-3061).

32 Neuvosto kiistää kantajien esittämän tilintarkastustoimiston laatiman kertomuksen todistusvoiman sen vuoksi, että se on laadittu ainoastaan Blackspurin johdon toimittamien tietojen perusteella. Komission tavoin neuvosto korostaa lisäksi, että

komissio eivätkä kantajat esitä niitä perusteita, joille 40 prosentin voittomarginaalin sekä Blackspurin taloudellisen arvon laskeminen perustuu.

33 Kantajat vastaavat tähän, että yhteisöjen tuomioistuimen edellä mainitussa asiassa Dumortier frères ym. vastaan neuvosto annetussa tuomiossa määrittelemää periaatetta ei voida soveltaa tässä asiassa, koska kantajien kärsimällä vahingolla on riittävän suora yhteys toimintaan, josta vastaajina olevia toimielimiä syytetään. Kantajien esittämään tilintarkastustoimiston laatimaan kertomukseen sisältyvien arvioiden osalta kantajat kehottavat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta määräämään tarpeellisista asian selvittämistoimista, jotta näiden arvioiden todenmukaisuus voitaisiin varmistaa.

— Syy-yhteys

34 Kantajat katsovat, että Blackspur joutui poistumaan lopuksi markkinoilta sen vuoksi, että väliaikainen polkumyyntitulli otettiin käyttöön edellä esitettyjen olosuhteiden vallitessa (ks. 18 ja 19 kohta), koska muiden tuoteryhmien myynnin kehitys ei riittänyt korvaamaan niitä menetyksiä, joita Blackspur kärsi Kiinasta peräisin olevien siveltimien vuoksi, eikä estämään sitä, että Blackspurin pankki pyysi yhtiön huonon tuloksen perusteella elokuussa 1990 selvitysmiesten nimeämistä ja yhtiön asettamista konkurssiin.

35 Kantajat katsovat erityisesti, että koska Blackspurin toimintasuunnitelmassa arvioitiin Kiinasta peräisin olevien siveltimien bruttovoittomarginaaliksi 40 prosenttia, 69 prosentin suuruisen polkumyyntitullin käyttöönotolla ei voinut mitään muita vaikutuksia kuin se, että näiden tuotteiden myynti oli tappiollista. Näin ollen vastaajina olevien toimielinten on osoitettava, että oli olemassa jokin toinen syy, joka olisi voinut aiheuttaa Blackspurin kärsimät tappiot.

36 Neuvosto toteaa, että todellisuudessa Blackspur oli tuonut ainoastaan yhden erän Kiinasta peräisin olevia siveltimiä, ja tämä erä tullattiin 5.10.1988. Neuvosto viittaa erityisesti kolmannen kantajan kirjeeseen, jonka tämä oli osoittanut Euroopan parlamentin jäsenelle ja josta kävi ilmi, että Blackspur oli päättänyt tuoda Kiinasta peräisin olevia siveltimiä tasoittaakseen ylijäämää, joka sillä oli suhteessa kiinalaisiin yhteistyökumppaneihinsa. Neuvosto päättelee tämän perusteella, että Blackspur ei oikeastaan koskaan toiminut Kiinasta peräisin olevien siveltimien maahantuojana ja kiinnittää huomiota siihen, että kantajat eivät ole selvittäneet sitä, millä alalla Blackspur toimi lokakuun 1988 ja elokuun 1990 välisenä aikana.

37 Lopuksi neuvosto ihmettelee, miksi Blackspur ei ole yrittänyt korvata Kiinasta peräisin olevien siveltimien tuontia toisista maista peräisin olevien edullisten sivellinten tuonnilla, kuten sen kilpailijat olivat tehneet, ja toteaa, että Blackspurin huonon tuloksen ja väliaikaisen polkumyyntitullin käyttöönotolla ei ole minkäänlaista syy-yhteyttä.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

38 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin muistuttaa ensiksikin, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan, jotta yhteisö olisi vastuussa perustamissopimuksen 215 artiklan toisen kohdan mukaisesti, tiettyjen edellytysten on täytyttävä; nämä edellytykset ovat, että toiminta, josta toimielimiä syytetään, on lainvastaista, että vahinko on todellinen ja että yhteisön toimielimen toiminnan ja väitetyn vahingon välillä on syy-yhteys (ks. asia C-308/87, Grifoni v. Euratom, tuomio 27.3.1990, Kok. 1990, s. I-1203, 6 kohta; asiat C-258/90 ja C-259/90, Pesquerias De Bermeo ja Naviera Laida v. komissio, tuomio 7.5.1992, Kok. 1992, s. I-2901, 42 kohta ja asia C-146/91, KYDEP v. neuvosto ja komissio, tuomio 15.9.1994, s. I-4199, 19 kohta).

39 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että tässä tapauksessa tarkastelu on syytä aloittaa siitä, onko yhteisön toimielinten lainvastaiseksi väitetyn toiminnan ja kantajien esittämän vahingon välillä syy-yhteys.

40 Tämän osalta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin korostaa, että yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan perustamissopimuksen 215 artiklan toisen alakohdan mukaisen syy-yhteyden katsotaan olevan olemassa silloin kun kyseisen toimielimen tekemän virheen ja väitetyn vahingon välillä on suora syy-yhteys, jonka olemassaolo asianosaisten on näytettävä toteen (ks. asiat 9/60 ja 12/60, Société commerciale Antoine Vloeberghs v. korkea viranomainen, tuomio 14.7.1961, Kok. 1961, s. 391; asia 18/60, Worms v. korkea viranomainen, tuomio 12.7.1962, Kok. 1962, s. 377, 401; asia 36/62, Société des Aciéries du Temple v. korkea viranomainen, tuomio 16.12.1963, Kok. 1963, s. 583, 601, 602; asiat 241/78, 242/78, 245/78—250/78, DGV ym. v. neuvosto ja komissio, tuomio 4.10.1979, Kok. 1979, s. 3017, 3040 ja sitä seuraavat sivut; asiat C-363/88 ja C-364/88, Finsider ym. v. komissio, tuomio 30.1.1992, Kok. 1992, s. I-359, 25 kohta ja asia C-220/91 P, komissio v. Stahlwerke Peine-Salzgitter, tuomio 18.5.1993, Kok. 1993, s. I-2393).

41 Tässä tapauksessa kantajat katsovat, että kantaja Blackspurin kärsimät vahingot, joiden kantajat arvioivat olevan 586 000 GBP, koostuvat sellaisten voittojen menetyksistä, joita Blackspur olisi saanut Kiinasta peräisin olevien siveltimien myynnistä, kun näiden siveltimien myynti edusti noin puolta yhtiön liikevaihdosta, ja jotka Blackspur olisi saanut, jollei sitä olisi asetettu konkurssiin yhteisöjen toimielinten väitetyn virheellisen toiminnan vuoksi, ja erityisesti sen vuoksi, että oli otettu käyttöön sellainen polkumyyntitulli, joka oli suurempi kuin yhtiön myynneistään saama voittomarginaali (ks. edellä 35 kohta).

42 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei katso voivansa hyväksyä kantajien väitteitä, joiden mukaan Kiinasta peräisin olevien edullisten sivellinten myynti edusti puolta Blackspurin liikevaihdosta ja joiden mukaan näiden markkinoiden menettäminen oli pääsyynä yhtiön huonoon tulokseen ja aiheutti myös sen joutumisen konkurssiin.

43 Tämän osalta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo ensiksikin, että vastauksena tuomioistuimen pyyntöön toimittaa Blackspurin taseet tilikausilta 1988—1989 ja 1989—1990, jotta väitteiden todenmukaisuus oltaisiin voitu tarkistaa, kantajat vastasivat, ettei "heillä ollut enää hallussaan asiakirjoja, jotka koskivat

Blackspurin liikevaihtoa". Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että vaikka Blackspurin johtajat ja osakkaat saattoivatkin todeta, ettei heillä enää ollut hallussaan edellä mainittuja asiakirjoja kyseisiltä vuosilta, ottaen huomioon selvitysmiesten nimeämisen ja yhtiön joutumisen konkurssiin, kantajana oleva Blackspur ei voi näin tehdä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaakin, että Blackspurin konkurssia hoitava toimisto suostui 25.3.1993 päivätyllä kirjeellään siihen, että Blackspurin asianajajat nostivat yhtiön nimissä tämän kanteen. Tässä tapauksessa ei olisi pitänyt hyväksyä sitä, että kantajana olevan Blackspurin konkurssin hoitaja ei voinut esittää kantajan taloudellista tilaa koskevia asiakirjoja, eikä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kuulu määrätä siitä, että tällaista todistusaineistoa on esitettävä.

44 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa kuitenkin, että kantajat toimittivat tuomioistuimelle sitä vastoin kirjeen, joka koski Blackspurin taloudellista tulosta vuosina 1988—1989 ja 1989—1990 ja jonka tilintarkastustoimisto oli laatinut toiselle kantajalle eli Blackspurin johtajalle Kellarille. Jos katsotaan, että tämä asiakirja heijastaa todenmukaisesti Blackspurin taloudellista tilannetta kyseisinä ajanjaksoina, sellaisena kuin se on voimassa olevien säännösten mukaisesti vahvistettu taseessa, on syytä tarkastella, tukeeko tämän asiakirjan sisältö riittävällä tavalla kantajien väitteitä Blackspurin väitettyjen vahinkojen syistä.

45 Ensiksikin väitteestä, jonka mukaan Kiinasta tuotujen sivellinten myynti edusti puolta Blackspurin liikevaihdosta, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että Blackspurin Kiinasta peräisin olevaa tuontia kuvastavasta vastauksen liitteestä 22 käy ilmi toisaalta, että sen ajankohdan, jolloin yhtiö perustettiin, eli heinäkuun 1988, ja elokuun 1990 eli konkurssiin asettamisen välisenä aikana Blackspur toi ainoastaan yhden erän Kiinasta peräisin olevia siveltimiä heinäkuussa 1988, ja tämän erän kokonaisarvo oli 40 948,38 GBP; tästä maksettavan väliaikaisen polkumyyntitullin määrä oli 18 116,83 GBP. Toisaalta kuten edellä mainitusta tilintarkas-

tustoimiston laatimasta kertomuksesta käy ilmi, 1.7.1988—31.8.1989 Blackspurin liikevaihto oli 1 435 384 GBP.

46 Asiakirja-aineistosta käy ilmi, että Blackspur ei tuonut Kiinasta peräisin olevia siveltimiä ennen kanteen kohteena olevan polkumyyntitullin käyttöönottoa ja että kantajan sen väitteen tueksi, että Kiinasta peräisin olevien sivellinten tuonti edusti polkumyyntitullin käyttöönottoa edeltävänä aikana puolta sen liikevaihdosta, ei ole esitetty minkäänlaisia todisteita. Tämän vuoksi ei voida katsoa, että Blackspurin huonon tuloksen ja lopulta konkurssiin asettamisen pääasiallisena syynä olisi ollut kantajien väittämä Kiinasta peräisin olevien sivellinten myynnin edustamien markkinoiden menettäminen.

47 Vaikka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päätyisi siihen, että tämä kantajan väite on hyväksyttävä, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, kuten edellä mainitusta tilintarkastustoimiston laatimasta kertomuksesta käy ilmi, että 1.7.1988—31.8.1989 Blackspurin liikevaihdosta 40,44 prosenttia tuli sivellinten myynnistä, jonka kokonaisarvo oli 580 503 GBP. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että tämä on ristiriidassa sen kantajien väitteen kanssa, jonka mukaan Blackspur ei voinut polkumyyntitullin käyttöönoton vuoksi löytää muita vaihtoehtoisia hankintalähteitä, joten se joutui vetäytymään edullisten sivellinten markkinoilta. Edellä mainitusta kertomuksesta käy myös ilmi, että vaikka seuraavana tilikautena (1.9.1989—31.7.1990) sivellinten myynti laski 40,44 prosentista 3,01 prosenttiin, Blackspurin liikevaihto sitä vastoin nousi merkittävästi eli noin 30 prosenttia ja oli 1 864 016 GBP.

48 Edellä esitetyn perusteella voidaan todeta, että kantajien väittämä Kiinasta peräisin olevien sivellinten myynnin edustamien markkinoiden menettäminen, vaikka se oli saattanut vähentää näistä tuotteista saatua liikevaihtoa tilikautena 1989—1990, ei

kuitenkaan todellisuudessa estänyt millään tavalla Blackspuria jatkamasta taloudellista toimintaansa ja jopa kasvattamasta merkittävästi liikevaihtoaan tilikautena 1989—1990, joka välittömästi edelsi sen menettelyn aloittamista, joka johti Blackspurin asettamiseen konkurssiin. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että edellä mainitussa tilintarkastustoimiston laatimassa kertomuksessa ei ole minkäänlaista viittausta, mainintaa tai selitystä, jonka perusteella tuomioistuin voisi tarkastella sitä, missä määrin edullisten sivellinten markkinoiden menettäminen vaikutti Blackspurin taloudelliseen tulokseen tilikautena 1988—1989, kuten kantaja väitti; kertomuksesta ei käy myöskään ilmi niitä syitä, joiden vuoksi Blackspurin liikevaihto tilikausina 1988—1989 ja 1989—1990 ei ollut riittävä, jotta yhtiö olisi voinut toteuttaa pankkinsa hyväksymän liiketoimintasuunnitelman ja välttää näin sen, että pankki hakee selvitysmiesten nimeämistä. Tämän vuoksi ja siksi, etteivät kantajat pystyneet esittämään mitään muita todisteita, joista kävisivät ilmi syyt Blackspurin väitettyyn huonoon taloudelliseen tulokseen ja syyt elokuussa 1990 Blackspurin pankin pyynnöstä aloitettuun menettelyyn yhtiön asettamiseksi konkurssiin, ei voida katsoa, että yhtiön konkurssiin asettaminen olisi johtunut huonosta taloudellista tuloksesta, jonka olisi aiheuttanut Kiinasta peräisin olevien sivellinten myynnin päättyminen, minkä vuoksi yhtiö olisi menettänyt kantajien arvion mukaan 586 000 GBP:n voiton, tai että se olisi johtunut näille siveltimille asetetusta polkumyyntitullista, ja vielä vähemmän voidaan katsoa, että tämä olisi johtunut vastaajina olevien toimielinten virheelliseksi väitetystä toiminnasta tämän tullin käyttöönoton yhteydessä.

49 Lopuksi ei missään tapauksessa voida vakavasti väittää, että Blackspurin heinäkuussa 1988 maahan tuomiin Kiinasta peräisin oleviin siveltimiin sovelletusta polkumyyntitullista johtuvan 18 116,83 GBP:n tullivelan ja yhtiön konkurssiin asettamisen välillä voisi olla suora syy-yhteys, koska kantajat eivät ole antaneet ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyn aikana minkäänlaista uskottavaa selitystä sille, että näin pieni velka olisi voinut johtaa sellaisen yhtiönasettamiseen konkursiin, jonka osakepääoma oli noin 750 000 GBP (ks. edellä 4 kohta).

50 Tämän vuoksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että Blackspurin asettaminen konkurssiin sekä vahinko, joka tästä on saattanut aiheutua, eivät ole syy-yhteydessä Kiinasta peräisin oleville siveltimille asetetun polkumyyntitullin

käyttöönoton ja vastaajina olevien toimielinten kyseisen polkumyyntimenettelyn yhteydessä lainvastaiseksi väitetyn toiminnan kanssa. Tämän vuoksi koska kantajien väittämää syy-yhteyttä ei selvästikään ole olemassa väitetyn vahingon ja yhteisöjen toimielinten virheelliseksi väitetyn toiminnan välillä, Blackspurin vahingonkorvauskanne on hylättävä, eikä kanteen tutkittavaksi ottamisesta tai siitä, täyttyvätkö muut tarvittavat sopimussuhteen ulkopuolisen yhteisön vastuun syntymisen edellytykset, ole tarpeen lausua.

51 Tämän jälkeen on syytä tarkastella vaatimusta, joka koskee sen vahingon korvaamista, jonka Blackspurin johtajat väittävät itselleen aiheutuneen siitä, että he ovat Blackspurin johtajina menettäneet osuutensa yhtiön pääomasta yhtiön konkurssiin asettamisen vuoksi ja sen takaajina, koska heiltä vaadittiin Blackspurin konkurssiin asettamisen jälkeen henkilökohtaisesta takaussitoumuksesta vastaamista sen määrän osalta, jota ei saatu perittyä yhtiöltä, ja Blackspurin osakkaina niiden pääomaosuuksien arvon menetysten vuoksi, jotka aiheutuivat siitä, ettei yhtiön toiminta ollut kannattavaa, vaikka se olisi sitä voinut olla.

52 Tämän osalta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, kuten edellä todettiin, että koska ei ole näytetty toteen, että Blackspurin konkurssiin asettamisella olisi suora syy-yhteys vastaajina olevien toimielinten virheelliseksi väitettyyn toimintaan, kantajien esittämien edellä mainittujen vahinkojen ja yhteisön virheelliseksi väitetyn toiminnan välillä ei myöskään voi olla suoraa syy-yhteyttä. On syytä myös lisätä, että kuten yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä käy ilmi, yhtiön konkurssiin hakemisesta aiheutuvia menetyksiä on pidettävä niin epäsuorana ja kaukaisena vahinkona, ettei yhteisön ole korvattava niitä seurauksia, joita siitä aiheutuu (em. tuomio asiassa Dumortier frères ym. v. neuvosto, 21 kohta).

53 Koska kantajat eivät ole pystyneet osoittamaan, että vastaajina olevien toimielinten moititun toiminnan ja väitettyjen vahinkojen välillä olisi ollut suora syy-yhteys, toisen, kolmannen ja neljännen kantajan Blackspurin johtajina, osakkaina ja takaa-

jina nostama vahingonkorvauskanne on siis myös hylättävä, eikä kanteen tutkittavaksi ottamisesta tai siitä, täyttyvätkö muut tarvittavat sopimussuhteen ulkopuolisen yhteisön vastuun syntymisen edellytykset eli se, että toiminta, josta yhteisön toimielimiä syytetään, on lainvastaista ja että väitetty vahinko on todellinen, ole myöskään tarpeen lausua (ks. edellä 50 kohta).

54 Edellä esitetyn perusteella kanne on hylättävä kokonaisuudessaan.

Oikeudenkäyntikulut

55 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantajat ovat hävinneet asian, heidät on velvoitettava vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan sekä korvaamaan neuvostolle ja komissiolle aiheutuneet oikeudenkäyntikulut, koska nämä ovat vaatineet sitä.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (laajennettu ensimmäinen jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) Kanne hylätään.

2) Kantajat velvoitetaan yhteisvastuullisesti korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Cruz Vilaça Barrington Kirschner

Kalogeropoulos Tiili

Julistettiin Luxemburgissa 18 päivänä syyskuuta 1995.

H. Jung J. L. Cruz Vilaça

kirjaaja presidentti